

KOLAUDACIJA NOVOUREĐENIH ORGULJA ŽUPNE CRKVE SV. JURJA U GORNJOJ STUBICI

Prema zapisima iz župnog arhiva dostupna su dva podatka o orguljama. Prvi govori o novim orguljama iz 1806. godine s 11 registara koje je sagradio Josip **Otonič** iz Maribora. U drugom zapisu se spominje **Erhatic** iz Križevaca koje je 1934. godine postavio orgulje s 9 registara. Što se tom prilikom dogodilo s Otoničevim orguljama nije ostalo zabilježeno.

Orgulje što ih je prof. L. Šaban zatekao prilikom popisa orgulja u Hrvatskoj sedamdesetih godina, bile su u tako lošem stanju da su ocijenjene kao instrument kojeg nije vrijedno obnavljati.

Gornjostubičkog župnika Ivana **Špoljara** to nije obeshrabrilo pa nas je zadužio da orgulje još jednom pregledamo. Tom prilikom nakon što smo malo raskrčili i zračnicu učinili dostupnom, ustanovili smo sljedeće: Erhatic očigledno nije sagradio nove orgulje nego je samo pregradio Otoničev instrument iz 1806. godine, i to tako da je izmijenio svirale pedalnih registara, svirale drvenih registara manuala premazao bolusom, ukinuo izvorni sviraonik i pedal s kratkom oktavom te izradio novi koje je postavio ispred orgulja, ukinuo tri najviša registra, a pneumatskim sustavom dogradio registar Gambas 8.

Ova spoznaja bila je temeljem donošenju odluke u pristupanju obnovi, odnosno vraćanju orgulja u izvorno stanje.

Prilikom rekonstrukcije učinjeno je sljedeće:

- izrađena je nova manualna i pedalna klavijatura, te sviraonik vraćen na izvorno mjesto u nišu sa strane orgulja;
- izrađena je nova zračnica manuala (originalnu se zbog jakog oštećenja od crvotočine više nije dalo restaurirati);
- izrađene su nove prospektne svirale (većina starih bila je uništena ili su nedostajale);
- izrađene su nove svirale registara Copula maior i Copula minor (prilikom skidanja bolusnog premaza ukazala su se nepopravljiva oštećenja od crvotočine na starim sviralama);
- nadomješteno je 60 svirala u ostalim registrima manuala (originalne su ili nedostajale ili bile zamijenjene sviralama iz različitih orgulja);
- izrađen je novi klinasti mijeh i ugrađeno električno puhalo.
- Uz rekonstrukciju izvorne svirne i registarske trakture dograđena je i električna (bez utjecaja na mehaničku) kako bi se orgulje moglo svirati i iz crkvene lade.

Na prigodnom koncertu izveden je ovaj program:

J. Bajamonti:	<i>Sonata za orgulje</i> <i>Allegro - Adagio - Allegro</i>
G. F. Händel:	<i>Koncert za orgulje i orkestar u F-duru</i> <i>op. 4, br. 4</i> <i>Allegro - Andante - Adagio - Allegro</i>
F. Pintarić:	<i>Dudaš in C</i> <i>Rondo in A - Dudaš in F</i>
W. A. Mozart:	<i>Agnus Dei</i> solo: Ivica Kontent , bariton
J. S. Bach:	<i>Liebster Jesu, wir sind hier BWV 731</i>
J. S. Bach:	<i>Fantazija i fuga u g-molu BWV 542</i>
A. Klobučar:	<i>Intrada</i> <i>Arioso - Toccata</i>

Izvođači:

Mario **Perestegi**, orgulje
Gudački kvartet "Credo": Tea **Grilec**, violina I., Nina **Šincek**, violina II., Hrvoje **Philips**, viola, Dora **Kuzmin**, violončelo

Velimir Kostrevec i Olivije Repec

TROGIR: BLAGOSLOVLJENE OBNOVLJENE ORGULJE STARE VIŠE OD 200 GODINA

Trogir, 22. 11. 1999. (IKA) – Na svetkovinu Krista Kralja i blagdan Gospe od Zdravlja 21. studenoga svečano večernje misno slavlje za poginule hrvatske branitelje iz Trogira u trogirskoj crkvi sv. Jakova predvodio je provincijal zadarske franjevačke provincije sv. Jeronima dr. fra Bernardin **Škunca** u koncelebraciji sa župnikom fra Stjepanom **Pupićem-Bakračem**, gvardijanom trogirskoga franjevačkog samostana Sv. Ante fra Augustinom **Vlašićem**, te više svećenika iz Trogira iz okolnih župa. Tijekom mise blagoslovljene su temeljito popravljene i obnovljene orgulje stare više od 200 godina. Na misnom slavlju svirala je s. Mirta **Škopljanac-Maćina**, pjevao je veliki župni zbor pod ravnanjem s. Mirke **Perkušić**, a zatim je obavljena kolaudacija starih orgulja "callida". U glazbenom dijelu nastupili su dječji zbor "Anđeli" iz trogirске župe Gospe od Anđela te solistice s. Ivana **Bošnjak**, sopran, i s. Lidija **Grgat**, alt, koje su otpjevale više klasičnih melodija. Na novoobnovljenim orguljama svirali su Mirko **Šikešdi**, koji je ujedno i restaurator orgulja, i s. Mirta.

RESTAURACIJA ORGULJA U ŽUPNOJ CRKVI U KALINOVCU

Na blagdan Majke Božje Sniježne, 5. kolovoza 1999. godine, u župnoj crkvi sv. Luke Ev. u Kalinovcu, varaždinski biskup mons. Marko **Culej** uz sudjelovanje župnika susjednih župa blagoslovio je restaurirane orgulje (restauraciju je obavila radionica **Heferer**). Slijedila je misa uz pučko pjevanje svih vjernika, a potom je orguljašica Hvalimira **Bledšnjader** izvela kraći koncert na obnovljenim orguljama.

Orgulje je sagradio i postavio osnivač tvrtke **Heferer** Mihael **Heferer** 1882. godine za svotu od 1000 forinti.

Osim ljepote tona i bogatstva zvukovnih boja ove orgulje imaju i veoma zanimljivu konstruktivno-tehničku značajku i predstavljaju jedinstveni primjerak na našim prostorima.

Naime, po broju registara ove orgulje trebale bi zauzimati znatno veći prostor. No, majstorskom umješnošću Mihaela Heferera, koji umjesto uobičajenog postavljanja svirala (registra) po širini tlocrta kućišta orgulja, postavlja ih po dubini tlocrta i to kromatski s velikim sviralama odostraga i malima sprijeda i time postiže da ove orgulje zauzimaju minimalni prostor, ostavljajući dovoljno mjesta za pjevače.

Kasnijim je zahvatom orguljar Sebastian **Dobnik** ustroj orgulja izmijenio. Izvorni položaj sviraonika koji se nalazio u desnom boku kućišta promijenio i postavio samostalni sviraonik, okrenut prema oltaru u sredini ispred orgulja, izmijenivši ujedno izvornu svirnu i registarsku trakturu, te time, pored ostalog, otežao i pad (hod) tipaka.

S obzirom da se radi o vrijednim povijesnim orguljama domaćeg majstora, restauratorska načela zahtijevala su da se osim pažljive restauracije i rekonstrukcije instrumentalnog ustroja uspostavi i izvorno stanje glazbala. Time je ponovno postignuta primjerena tehnika sviranja kao preduvjet za adekvatnu izvedbu orguljske literature.

Dispozicija: orgulje imaju 10 vokalnih registara na manualu i pedalu te pedalnu spojku. Orgulje su mehaničkog sustava sa zračnicama na kliznice.